

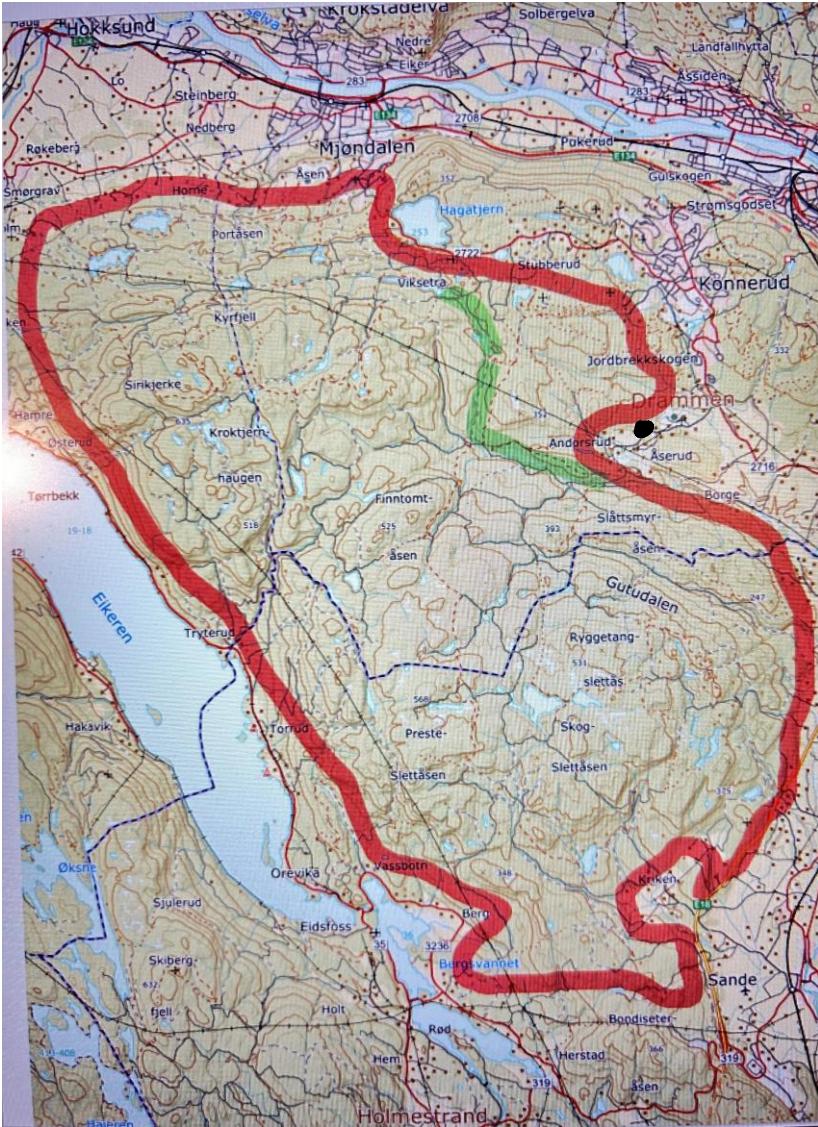
A wide, green field with a small village in the background. The field is lush and green, with some darker patches. In the distance, there are several houses and trees, suggesting a rural setting. The sky is overcast.

Er beiteretten i utmarka trua?

Per Øivin Sola

Ammeku- og sauebonde fra Sande i Vestfold

Lokal sedvane/lokal praksis

- Vestskaunen som en “øy”
- Beiteområdets ytterkant – grensen mellom inn- og utmark
- 5 mil rundt – praktisk løsning når alle hadde dyr
- Hundrevis av grunneiere er berørt - grannegjerdeloven

Dommene

1. Jordskifteretten:

- ✓ Beiterett - ok
- ✓ Vokterplikten - ok
- ✓ Gjerdeplikten - ok
- ✓ Frikjent 100 %

2. Lagmannsretten (1):

- ✓ Beiteretten – begrenset utstrekning
- ✓ Vokterplikten – dyr utenfor “lovlig” beiteområde
- ✓ Gjerdeplikten – ingen granner, ingen gjerdeplikt
- ✓ Dyreeiers ansvar – men skadelidte kunne gjort mer
- ✓ Lempingsregelen: 50/50 fordeling

3. Høyesterett

- ✓ Ansvar og lemping – feil lovanvendelse (begge anker)
- ✓ Ansvar selv om ingen formell gjerdeplikt
- ✓ “Grad (..) særlig bero på hvor synbar, nærliggende og betydelig risikoen er”
- ✓ “Unnlatt gjerdehold kan ikke tas i betrakning” – feil ifl HR
- ✓ HR opphever dommen

4. Lagmannsretten (2)

- ✓ Beite i næring – stor virksomhet
- ✓ Dyreeier hadde forsikring
- ✓ Plikt til å holde kontroll på dyrene
- ✓ Dyreeier kunne gjerdet bedre
- ✓ Rettens flertall – skjerping 30/70

Så; er beiteretten trua?

1. Loven

- Grannegjerdeloven – oppheves ved skjønn
- Beiteloven §7 – «på anna måte» - gir anledning til å ta hensyn til skadelidtes medvirkning

2. Dommere

- Fagdommere krav til kompetanse
- Meddommere uten egeninteresse

3. Andre interesser

- Økonomisk/sosial betydning
- Lobby – står vi med lua i hånda?

Hva har vi lært/oppnådd?

Lokal sedvane viktig

Alders tid
bruk/sedvane/hevd
står fortsatt sterkt

Aksept for leide
beiteretter (men bør
være skriftlige)

Gjerdeplikt er ikke
avgjørende for
medvirkningsansvar
(HR)

Streifbeiterett og tålt
bruk – viktige begrep

Stå på rettighetene

Tenke seg nøye om før
en gir etter for
andre/nye interesser

Spare på gamle
protokoller/avisutklipp

Intervjue gamle
mennesker (gjærne
skriftlige notater)

Hvem var her først?

SKOGER

Da det snart er slippetid for kuer og hester som skal på beite, vil vi minne de som har gjerdeplikt mot fellesbeite om å få sitt gjerde i stand.

Bli det forsømt blir ansvar gjort gjeldende.

Skoger Grunneierforening.